

Pr. 353/16.11.21
cy

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-76-928-9886

Chișinău

8 decembrie 2021

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.58 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996, se prezintă Avizul la proiectul de lege privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX -a de la proclamarea independenței Republicii Moldova (inițiativă legislativă nr.353/2021), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.408/2021.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea Avizului (în limba română – 1 filă și în limba rusă – 1 filă);
2. Avizul la proiectul de lege (în limba română -8 file).

Secretar general adjunct al Guvernului

Roman CAZAN

Ex.E. Grosu
Tel.:250274

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	2296
"09"	12 2021
Ora	

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. 408

din 8 decembrie 2021

Chișinău

**Pentru aprobarea Avizului la proiectul de lege
privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a
de la proclamarea independenței Republicii Moldova**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul de lege privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

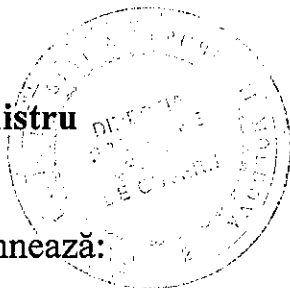
Prim-ministru

NATALIA GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Ministrul justiției

Sergiu Litvinenco

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr. /2021

AVIZ

la proiectul de lege privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova

Guvernul a examinat proiectul de lege privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 353 din 16 noiembrie 2021) și comunică susținerea de principiu a acestuia. Totodată, în scopul îmbunătățirii proiectului venim cu următoarele observații și recomandări.

Potrivit notei informative, prezenta lege se propune pentru aprobare ca fiind una dintre măsurile întreprinse de autoritățile statului pentru a celebra la 27 august 2021 a aniversării a 30 de ani de la proclamarea independenței Republicii Moldova. Eveniment de importanță majoră pentru societatea noastră, fapt pentru care apare un prilej potrivit de a crea posibilitatea pentru reintegrarea în societate a persoanelor private de libertate, considerându-se oportună adoptarea unui act de amnistie bazat pe proceduri noi de selectare a beneficiarilor, care va fi aplicat condiționat doar în privința anumitor categorii de subiecți, față de care, în raport de calitățile personale sau în funcție de comportamentul manifestat pe parcursul executării pedepsei, ar putea fi înlăturată răspunderea penală și liberarea de executarea pedepsei, iar aspectul legat de pericolul social al faptei comise rămânând doar în calitate de cadru juridic general de aplicare a actului de amnistie.

Totodată, ținem să menționăm că prezentul act de amnistie constituie și o modalitate de prevenire și de reparare a prejudiciului suportat din cauza condițiilor rele de detenție, dar și o măsură de depopulare a instituțiilor de detenție, precum și descărcarea organelor procuraturii și instanțelor de judecată de cauze penale care trebuie examinate sau soluționate. De asemenea, actul de amnistie are la bază și situația epidemiologică din țară și prevenirea răspândirii infecției COVID-19 în rândul persoanelor condamnate.

Prin prisma prevederilor art. 44 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, din clauza de adoptare se va exclude textul „În legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, conducând-se de principiile umanismului, de prevederile Convenției Europene pentru drepturile Omului, Pactului Internațional cu privire la drepturile civile și politice din 16.12.1966, luând în considerație mecanismul compensatoriu aplicat drept rezultat al condițiilor de detenție al persoanelor condamnate cu privațiune de libertate și”. Textul respectiv ține de conținutul notei informative.

La art. I:

În ceea ce privește criteriile pe care trebuie să le întrunească învinutul și inculpatul în vederea aplicării art. 2 alin. (3) în coroborare cu art. 1 alin. (1), menționăm că acestea nu sunt prevăzute de prezentul proiect de lege. În acest sens, considerăm oportun ca autorul proiectului să prevadă anumite criterii de evaluare a învinutului și a inculpatului, de exemplu existența căinței active, acesta fiind un

element indispensabil aplicării unui act de clemență, astfel cum a fost prevăzut în Legea nr. 210/2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Propunem completarea art. 1 din proiectul de lege, pentru determinarea instituției responsabile de evaluarea persoanei în privința căreia se va aplica amnistia, cu alin. (4), cu următorul cuprins:

„(4) Aplicarea amnistiei în privința persoanelor bănuite, învinuite se decide de procuror la faza de urmărire penală, iar în privința persoanelor inculcate care cad sub incidența art. 2 alin. (3) din prezenta lege se decide de instanța de judecată la faza de judecare.”

În vederea asigurării funcționalității Comisiei speciale, determinării anticipate a volumului de lucru al acesteia și examinării în termen rezonabil a dosarelor condamnaților aflați în detenție, propunem constituirea în cadrul fiecărei instituții penitenciare a unei comisii instituite prin ordin al ministrului justiției și care va activa în baza unui regulament-cadru aprobat prin ordin al ministrului justiției.

Propunem modificarea art. 1 alin. (2) și expunerea acestuia în următoarea redacție:

„(2) Aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate se decide de Comisiile speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate (în continuare – *Comisie specială*), instituite în acest sens, în cadrul fiecărei instituții care pune în executare pedeapsa, din reprezentanți ai Administrației Naționale a Penitenciarelor, ai Inspectoratului Național de Probațiune, precum și experți psihologici-judiciari atestați. Comisiile speciale se instituie prin ordin al ministrului justiției și activează în baza unui regulament-cadru aprobat prin ordin al ministrului justiției.”

La alin. (1), după cuvântul „persoanele” se introduce cuvântul „bănuite”. Ținem să menționăm că autorul proiectului nu argumentează în vreun fel motivul neincluzerii persoanelor care au statutul procesual de bănuite ca beneficiari ai amnistiei, or legea nominalizată este destinată doar persoanelor învinuite, inculcate și condamnate pentru săvârșirea infracțiunilor. Considerăm judicioasă includerea în lista beneficiarilor amnistiei și a persoanelor bănuite, or amnistia intervenită înainte de condamnarea infractorului atrage înlăturarea răspunderii penale a acestuia. Dacă procesul penal nu fusese pornit împotriva făptuitorului, ca urmare a amnistiei, acesta nu va mai fi pornit. Iar în cazul în care procesul penal a fost pornit, va înceta urmărirea penală sau, respectiv, procesul penal, în orice stadiu s-ar afla acesta înainte de condamnarea definitivă a infractorului. De asemenea, potrivit art. 275 pct. 4) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003 (în continuare – *Cod de procedură penală*), urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazul în care a intervenit amnistia, fapt aplicabil inclusiv în privința persoanelor bănuite de săvârșirea unei infracțiuni. Or, pornirea urmăririi penale în temeiul art. 274 din Codul de procedură penală se dispune prin ordonanță de organul de urmărire penală sau de procuror, în cazul în care, din cuprinsul actului de sesizare sau al actelor de constatare, rezultă cel puțin o bănuială rezonabilă că a fost săvârșită o infracțiune și nu există vreuna din circumstanțele care exclud urmărirea penală. În acest sens, calitatea de bănuie, potrivit art. 63 alin. (1) din Codul de procedură penală poate fi stabilită prin: 1) procesul-verbal de reținere; 2) ordonanța sau încheierea de aplicare a unei măsuri preventive neprivative de libertate; 3) ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuie. Având în vedere că în fază de urmărire penală sunt

incluși atât bănuții, cât și învinuiții și inculpații, aplicarea amnistiei pentru fiecare dintre aceste calități procesuale este justificată.

Adițional reținem necesitatea includerii pe parcursul proiectului de lege a cuvântului „bănuite”. Completarea se va face la următoarele articole: art. 1 alin. (1), art. 2 alin. (2), art. 6 alin. (1) lit. b),c),e),f), art. 10 alin. (2). De altfel, pentru a beneficia de aplicarea amnistiei va fi necesar de recunoscut bănuitul în calitate de învinuit și doar ulterior i se va putea aplica actul de amnistie, ceea ce constituie o irosire a timpului și forțelor organului de urmărire penală, care se va concentra pe avansarea investigației, chiar dacă procesul penal este sortit încetării.

La alin. (3), cuvintele „Administrația Națională a Penitenciarelor” de substituit cu cuvintele „instituția care pune în executare pedeapsa”. Or, potrivit art. 471 alin. (1) din Codul de procedură penală, [...] chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art. 469 alin. (1) se soluționează de către judecătorul de instrucție la demersul instituției care pune în executare pedeapsa [...]. De asemenea, la alin. (3), cuvintele „unei soluții prevăzute de prezenta lege” se propune de substituit cu cuvintele „prevederilor prezentei legi”.

Suplimentar, atenționăm că, potrivit art. 471 alin. (7) din Codul de procedură penală, participarea reprezentantului organului care pune în executare pedeapsa la soluționarea chestiunilor prevăzute la art. 469 alin. (1) este obligatorie, cu excepția chestiunilor prevăzute la art. 469 alin. (1) pct. 5), 11), 12), 14), 15) [i.e. liberarea de pedeapsă în temeiul actului amnistiei] și 17), la a căror soluționare este obligatorie participarea procurorului. Astfel, deși demersul va fi înaintat de către instituția penitenciară, participarea reprezentantului instituției penitenciare va fi una facultativă, iar participarea procurorului, care nu este membru al comisiei, va fi obligatorie, acesta urmând să-și expună poziția în cadrul ședinței de judecată asupra temeiniciei demersului înaintat. Totodată, atragem atenția că Comisia specială, nefiind parte a procesului, nu va putea să-și exprime poziția în ședințele judiciare asupra temeiurilor care au stat la baza înaintării demersului în instanță.

În acest sens, propunem modificarea art. 1 alin. (3) și expunerea acestuia în următoarea redacție:

„(3) În baza deciziei Comisiei speciale, instituția care pune în executare pedeapsa inițiază demersurile către instanțele de judecată competente privind aplicarea prevederilor prezentei legi.”

De asemenea, atragem atenția asupra faptului că atât în art. 471 alin. (2) din Codul de procedură penală, cât și în art. 272 alin. (2) din Codul de executare se menționează că condamnatul este în drept să înainteze personal un demers instanței de judecată, pentru examinarea posibilității aplicării actului de amnistie. În acest caz, nu este clar care va fi poziția instituției penitenciare, în condițiile în care comisia nu a reușit să examineze dosarul respectivului condamnat, iar proiectul de lege nu prevede că cererea condamnatului obligatoriu trebuie să parcurgă procedura extrajudiciară reglementată la art. 1 alin. (2) din proiect.

Prin urmare, se propune completarea art. 1 cu alin. (4), cu următorul cuprins:

„(4) Condamnatul poate înainta personal sau prin intermediul unui avocat un demers instanței de judecată, pentru examinarea posibilității aplicării actului de amnistie doar dacă a fost refuzat de Comisia specială privind aplicarea amnistiei.”

Cu referire la art. 1 din proiectul de lege pare a fi logică, dar și legală, ideea de a oferi posibilitatea condamnatului să conteste decizia organului care pune în executare

pedeapsa la judecătorul de instrucție, pentru ca aceasta din urmă în baza materialelor de lucru a Comisiei să se pronunțe referitor la legalitatea și temeinicia deciziei Comisiei (în raport cu concluziile de evaluare, caracteristicile persoanei, dosarul personal etc.).

La art. 2:

La alin. (3), cuvintele „vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată” se propune a fi substituit cu cuvintele „vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost dovedită”, iar cifra „7” se va substitui cu cifra „6”.

La art. 4:

Cu referire la art. 4 din proiectul de lege, menționăm că potrivit Codului penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 (în continuare – *Cod penal*), la art. 96 vârsta copiilor minori aflați la întreținerea persoanei condamnate o constituie 8 ani și nu 12 ani, așa cum prevede proiectul de lege. Aceleași prevederi referitoare la vârsta maximă a copiilor minori (8 ani) pentru care operează amânarea executării pedepsei se regăsesc la art. 42 din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 și la art. 173 din Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004. De asemenea, atragem atenția asupra necesității existenței unei argumentări obiective de stabilire a vârstei copiilor minori la 12 ani și nu la cea de 8 ani, așa cum prevede art. 96 din Codul penal, pentru asigurarea coerenței sistemice a normelor de drept penal.

În ceea ce privește art. 4 alin. (2) din proiectul de lege, este necesară existența unei justificări rezonabile pentru aplicarea condițiilor cumulative pentru femeile condamnate, care constau în stabilirea pedepsei cu închisoarea pe un termen de până la 9 ani și existența a 3 sau mai multor copii cu vârsta de până la 12 ani (a se revizui vârsta) pentru care nu au fost decăzute din drepturile părintești. În acest context, prevederile de la alin. (2) nu trec testul proporționalității, or coraportul dintre valorile sociale protejate de legea penală și circumstanțele atenuante individuale ale femeii condamnate nu ating scopul pedepsei penale. Prin urmare, reținem că pedeapsa cu închisoarea pe un termen de până la 9 ani, inclusiv, poate fi aplicată atât pentru infracțiunile grave, cât și pentru infracțiunile deosebit de grave, iar criteriul individual – existența a 3 sau mai multor copii, nu anulează gradul prejudiciabil al faptei săvârșite. Drept urmare, având în vedere argumentele menționate *supra*, considerăm justificat excluderea alin. (2) din art. 4 al proiectului de lege. Menționăm că prevederile alin. (1) din art. 4 reprezintă un garant al principiului umanismului și al interesului superior al copilului și în același timp justifică scopul instituției amnistiei în general.

La art. 6:

La art. 6 din prezentul proiect de lege urmează a fi inclusă excepția de la aplicarea legii cu privire la amnistie în privința persoanelor învinuite, inculpate sau condamnate pentru una din infracțiunile calificate ca fiind deosebit de grave sau excepțional de grave conform Codului penal, sau calificate ca fiind infracțiuni grave conform art. 7¹ din Codul penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961. Raționamentul includerii excepției formulate constă în faptul că proiectul de lege nu prevede printre excepțiile de la aplicarea legii cu privire la amnistie infracțiunile pentru care este prevăzută ca pedeapsă detențiunea pe viață în conformitate cu Codul penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961. Or, lit. e) de la alin. (1) art. 6 din proiectul de lege prevede un șir de infracțiuni mai ușoare comparativ cu art. 7¹ din Codul penal din 1961, iar unele dintre infracțiunile calificate ca fiind grave în sensul art. 7¹ lipsesc din proiect.

În eventualitatea neinclunderii excepției nominalizate referitoare la inaplicabilitatea amnistiei persoanelor condamnate pentru săvârșirea infracțiunilor grave conform art. 7¹ din Codul penal din 1961, cărora inclusiv le-a fost stabilită pedeapsa detențiunii pe viață, acestea urmează a fi necondiționat liberate de răspundere penală prin aplicarea amnistiei. Din aceste considerente, nu poate fi determinat raționamentul unei astfel de soluții. De asemenea, neincluderea excepției formulate mai sus creează un tratament diferențiat dintre persoanele condamnate sub imperiul vechiului cod penal și cele condamnate conform codului în vigoare, or printre infracțiunile enumerate la art. 6 alin. (1) lit. c) se regăsesc și infracțiunile calificate ca fiind deosebit de grave și excepțional de grave, care după fapta prejudiciabilă ar echivala cu infracțiunile grave enumerate în art. 7¹ din vechiul cod penal.

De asemenea, se constată lipsa unui raționament logic în stabilirea unui tratament diferențiat dintre persoanele învinuite, inculcate sau condamnate pentru una din infracțiunile calificate ca fiind deosebit de grave sau excepțional de grave conform Codului penal (cărora le poate fi aplicată amnistia) și persoanele învinuite, inculcate sau condamnate pentru unele dintre infracțiunile de la lit. c) al aceluiași articol, care sunt calificate ca fiind ușoare, mai puțin grave sau grave (cărora amnistia nu le poate fi aplicată). Spre exemplu, infracțiunile din art. 312, 316 alin. (1), 319, 322 alin. (2), din Codul penal prevăd o pedeapsă maximă cu închisoarea de 2 ani, iar potrivit art. 16 alin. (2) din același cod sunt calificate ca fiind infracțiuni ușoare și sunt exceptate de la amnistie, or acestea se regăsesc la art. 6 alin. (1) lit. c) din proiectul de lege.

Astfel, propunem completarea art. 6 alin. (1) cu lit. b) cu următorul cuprins: „b) bănuite, învinuite, inculcate sau condamnate pentru una din infracțiunile calificate ca fiind deosebit de grave, sau excepțional de grave conform Codului penal nr. 985/2002, sau calificate ca fiind infracțiuni grave conform art. 7¹ din Codul penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961.”

Tot în acest context, urmează ca autorul proiectului să includă și prevederea referitoare la exceptarea persoanelor condamnate anterior pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave de la aplicarea amnistiei. Or, persoana care săvârșeste o infracțiune în stare de recidivă reflectă pericolozitatea acestuia, făptuitorul perseverând în activitatea infracțională. El dovedește prin aceasta că atât controlul, cât și corecția pe care le exercită condamnarea sau executarea unei pedepse pentru o infracțiune, nu sunt eficiente în cazul său. Reluarea activității infracționale după ce făptuitorul a fost condamnat definitiv pentru o altă infracțiune săvârșită anterior reprezintă un indice de incorigibilitate de nărvire a infractorului și care duce la o reacție represivă mai energică și la înlăturarea recidivistului de la beneficiul unor acte de clemență. De asemenea, includerea unei astfel de excepții este judicioasă în primul rând din considerentul că potrivit art. 34 din Codul penal [Recidiva] se consideră a fi periculoasă sau deosebit de periculoasă recidiva dacă persoana anterior condamnată pentru o infracțiune intenționată gravă sau deosebit de gravă a săvârșit din nou cu intenție o infracțiune gravă, deosebit de gravă sau excepțional de gravă; dacă persoana anterior condamnată pentru o infracțiune excepțional de gravă a săvârșit din nou o infracțiune gravă, deosebit de gravă sau excepțional de gravă. De asemenea, caracterul periculos și deosebit de periculos al recidivei determină aplicabilitatea art. 82 din Codul penal, care stabilește că mărimea pedepsei pentru recidiva periculoasă și deosebit de periculoasă nu poate fi mai mică de

o treime din maximul pedepsei prevăzute la articolul corespunzător din Partea specială a codului.

Astfel, propunem completarea art. 6 alin. (1) cu textul „bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate care a fost condamnată anterior pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, executând în tot sau în parte pedeapsa cu închisoare;”.

Autorul proiectului urmează să analizeze suplimentar toate infracțiunile enumerate la art. 6 alin. (1) lit. c), exceptate de la amnistie, întrucât în această listă se regăsesc și infracțiuni ușoare și mai puțin grave, fără ca în Nota informativă a proiectului să existe o justificare. Totodată, propunem completarea art. 6 alin. (1) lit. c) cu art. 190 alin. (5) – escrocheria în proporții deosebit de mari, art. 196 alin. (4) – cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari prin înșelăciune sau abuz de încredere; art. 244 – evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor, infracțiuni care au fost săvârșite în contextul fraudei bancare și devalizării sistemului bancar din Republica Moldova.

De asemenea, pentru a asigura protejarea intereselor victimei infracțiunii, în proiectul de lege urmează a fi inclusă prevederea referitoare la repararea prejudiciului material cauzat prin infracțiune de către persoanele învinuite, inculpate sau condamnate, ținând cont de prejudiciul stabilit prin hotărârea judecătorească.

Textul „art. 1 – 5 ” de substituit cu textul „art. 2, 4 – 5”.

La alin. (2), în cuvintele „nu se va ține cont” se propune ca verbul să fie expus la timpul prezent, în conformitate cu prevederile art. 54 alin. (1) lit. j) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

La art. 7 se atrage atenția că în prezent, în cadrul sistemului administrației penitenciare este creată doar o singură comunitate terapeutică pentru persoanele cu istoric de consum al drogurilor, substanțelor narcotice sau psihotrope, care *stricto sensu* nu constituie un tratament medical și se efectuează în exclusivitate de bunăvoie, la cererea condamnatului. De aceea, se consideră neoportună diferențierea respectivei categorii de condamnați, de vreme ce plasarea lor în comunitatea terapeutică constituie mai degrabă o progresie a procesului corecțional. Prin urmare, se accentuează că persoanele care se află pe calea corijării trebuie încurajați în procesul lor de resocializare și nu invers. În acest sens, propunem excluderea acestui articol din proiect.

La art. 8:

La alin. (1), textul „art. 1 – 6” se va substitui cu textul „art. 4 – 6”;

Totodată, atragem atenția la lit. d) în partea ce ține de reducerea termenului de închisoare pentru condamnații la detențiune pe viață. Codul penal admite înlocuirea detențiunii pe viață cu pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 30 de ani, în cazul înlocuirii detențiunii pe viață cu o pedeapsă mai blândă, cu titlu de grațiere – art. 70 alin. (5) și liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen art. 91 alin. (5). În același sens, utilizarea textului „până la 20 de ani” din art. 8 alin. (1) lit. d) creează echivocuri la interpretarea normei și stabilirea pedepsei finale. Or, instanța poate decide înlocuirea detențiunii pe viață cu pedeapsa închisorii pe un termen de 20 de ani sau chiar mai mic cum ar fi 15 sau 19 ani, ceea ce contravine principiilor stabilite de Codul penal în partea ce ține de limita minimă a închisorii în cazul comutării pedepsei cu detențiunea pe viață.

Propunem reformularea în art. 8 alin. (1) a lit. d) în următoarea redacție „d) la 30 de ani de închisoare, dacă este condamnată la detențiune pe viață, în condiția lipsei riscului de recidivă mediu sau redus, constatat de expertul psiholog-judiciar atestat;”

Se propune completarea cu lit. f), cu următorul cuprins:

„f) cu o pătrime, condamnaților care au vârsta mai mare de 60 ani, dacă nu se încadrează în categoria prevăzută la lit. a).”

De remarcat faptul că textul normei nu conține reglementări referitoare la reducerea termenului de pedeapsă pentru persoanele condamnate care la momentul săvârșirii infracțiunii nu au atins vârsta de 18 ani similar categoriei de condamnați stabilită la lit. e). Or, textul proiectului nu conține reglementări specifice referitoare la condițiile de eligibilitate din punctul de vedere al vârstei subiecților la care se referă. În aceste condiții, se creează premisa unei situații favorizante pentru persoanele care au comis infracțiuni la vârsta de 18-21 de ani, în detrimentul persoanelor care au comis infracțiunea în timpul minoratului.

La alin. (2), textul „art. 5” se substituie cu textul „art. 6”, în contextul referirii la articolul ce stabilește excepțiile de la aplicabilitatea amnistiei.

La art. 10:

La alin. (3) atragem atenția că, potrivit conceptului proiectului, decizia cu privire la înaintarea demersului nu aparține Administrației Naționale a Penitenciarelor, ci Comisiei speciale privind aplicarea amnistiei.

De asemenea, proiectul nu prevede o normă expresă privind aplicarea amnistiei pentru persoanele condamnate pentru concurs de infracțiuni. În acest sens, considerăm că incidența actului de amnistie trebuie să fie raportată la fiecare pedeapsă în parte, stabilită în cadrul concursului de infracțiuni, astfel că pedeapsa rezultantă urmează a fi desfăcută. În lipsa unei astfel de prevederi, există riscul stabilirii unei practici judiciare neuniforme.

În contextul raționamentelor expuse, propunem completarea proiectului după art. 9 cu un articol nou cu următorul cuprins:

„Art. 10 – Persoanele condamnate pentru concurs de infracțiuni se amnistiază pentru fiecare infracțiune în parte, dacă vreuna dintre acestea întrunește condițiile prezentei legi.”

La art. 15 se va ține cont că, potrivit art. 56 alin. (1) din Legea nr. 100/2017, actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării. Totodată, alin. (3) al acestui articol dispune că „Intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective.”. Astfel, intrarea în vigoare a proiectului la data publicării trebuie să fie argumentată în nota informativă.

Potrivit art. 15¹ alin. (1) din Legea nr. 297/1999 cu privire la adaptarea socială a persoanelor eliberate din locurile de detenție, persoanele care au executat pedeapsa închisorii, cu excepția celor cărora, în conformitate cu prevederile art. 64 alin. (5) și ale art. 67 alin. (3) din Codul penal, le-a fost înlocuită pedeapsa principală sub formă de amendă sau muncă neremunerată în folosul comunității cu pedeapsa închisorii, la eliberarea din locurile de detenție beneficiază de o indemnizație unică în mărime de

75% din salariul mediu lunar pe economie pentru anul precedent, iar la eliberarea repetată din locurile de detenție, persoanele în cauză beneficiază de o indemnizație unică în mărimea minimului de existență pe țară pentru anul precedent.

Prin urmare, la compartimentul „Fundamentarea economico-financiară” din nota informativă la proiect se menționează că cheltuielile aferente procedurii de amnistie se estimează la circa 9,5 mil. lei pentru 1 723 de condamnați care cad sub incidența legii. În acest context, considerăm necesară completarea notei informative prin indicarea că cheltuielile respective se vor efectua din bugetul Administrației Naționale a Penitenciarelor, din contul economiilor ca urmare a eliberării celor 1 723 de deținuți. Astfel, menționăm că conform raportului pentru primul semestru al anului 2021, prezentat de Administrația Națională a Penitenciarelor, costul mediu pentru alimentarea unui deținut pe zi este de 16,03 lei. Respectiv, anual se pot face economii în sumă de 10 mil. lei pentru întreținerea a 1 723 de condamnați.

Totodată, a se atrage atenția la nota informativă că un act de amnistie nu poate avea drept temei juridic situația epidemiologică din țară și prevenirea răspândirii infecției COVID-19 în rândul persoanelor condamnate. Or, urmează a se analiza actul de amnistie din perspectiva scopului legii penale, și anume, restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Suplimentar, la nota informativă a proiectului nu există nicio analiză/studiu care ar reflecta nivelul de reabilitare socială a condamnaților, urmare eliberării din locurile de detenție și dacă aceștia în continuare recurg la săvârșirea infracțiunilor.

ПРАВИТЕЛЬСТВО РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 408

от 8 декабря 2021 г.

Кишинэу

**Об утверждении Заключения по проекту закона
об амнистии в связи с XXX годовщиной провозглашения
независимости Республики Молдова**

Правительство ПОСТАНОВЛЯЕТ:

Утвердить и представить Парламенту Заключение по проекту закона об амнистии в связи с XXX годовщиной провозглашения независимости Республики Молдова.

Премьер-министр

НАТАЛЬЯ ГАВРИЛИЦА

Контрасигнует:

Министр юстиции

Серджиу Литвиненко